

Lábnyomok a sárban

Lorelei a suszterájban

Josef Hoffer, a szépreményű, huszonkét éves budakeszi suszterinas, csirizes mutatoujját szájába kapva, hunyorogva nézett fel az alagsorból, a valaha szénledobóként szolgáló világítóablak irányába. Épp az előbb ütött a bütykére a kalapáccsal, mikor a szomszéd antikváros cipőjét sarkalta. A szögeket dühösen hajította szét a műhely négy sarkába. Ritkán szentségtelt, de most rendesen kikelt magából. A kalapács pattogva ért földet a macskaköves padlón. Ahogy felfelé kukucskált, szemeit nemcsak a délelőtti napfény besűrűdő sugarai vakították el, hanem két, hosszú szoknya alól éppen csak kikandikáló formás női boka is, melyek tétován toporogtak az ablak nyílásában. Az ócska fekete spánglis cipőről szakértőként sok szépet nem tudott volna elmondani, de a lábikrákról annál többet. Bár azt inkább laikusként. Hány ilyen lábbelit hoztak már hozzá a sváb lányok? Ugyan csinálja már meg nyikorgóssra!

Mikor a vádlik tulajdonosa kopogva elindult lefelé a lépcsőn, azonnal észrevette, hogy a gumikarikával rögzített fehér cérnaharisnyába bújtatott lábszárak kissé görbék. Csak remélni mert: a felsőbb testrészekben sem fog csalódní. Türelmetlenül számolgatta a hátralévő lépcsőfokokat. Még három, kettő, egy koppanás, és ott állt előtte teljes valójában az ismeretlen, naiv tekintetű, szépséges cseléd-lány. A bokák és a görbe lábszárak folytatása minden képzeletét felülmúlta. Kissé kerekded, sötétbarna fürtökkel koronázott, csillogó szemekkel megáldott arca igazán elbűvölő volt. Barna szemei első látásra kissé borúsnak tündek, de a figyelmes szemlélő könnyen felfedezhette benne a huncutságot, a cserfességet is. A haja összefonva hátul hullámcsattal, karikában feltűzve, az ajkai cseresznyepirosak. A besűrűdő napfényben mintha maga Lorelei lépett volna elő a mondából, kosárral kezében. Josef egy szempillantás alatt megfeledkezett hasogató ujjáról. Akár egy német divatlap címfotója: lapos mell, keskeny derék, széles csípő és nagy fenék, amit a lány öltözködésével is igyekezett kihangsúlyozni. Bár a széles csípő lutri lehet, mert a soványabb sváb lányok előszeretettel varrtak arasznyi vendégszoknyát szoknyájuk derekára. Így kerekesebbnek tündek.

– Előbb utóbb erre a titokra is fény derülhet – gondolta Josef, és tovább tanulmányozta a tüneményt.

A feszes, testre simuló, maga készítette, állógalléros, elől gombos hemd remekül állt rajta. Fölötte leiblit viselt. Derekán szorosra kötötte mintás kékfestőből készült szoknyáját, melyet még egy kétoldalt hímzett kötény is díszített.

Közben Rosa is alaposan szemügyre vette a suszterinast. Mikor útnak indult, még valami mogorva, öreg cipészre számított, de végül nem csaltak a reggeli megérzése. Ma valami csodának kell történnie. És tessék, ez a fess legény akadt az útjába.

– Micsoda szikár fiatalember! – gondolta.

Dús, hullámos, lenszőke haja viasszal kordában tartva, hátrafésülve. Kékeszöld szigorú szemei magabiztosságot és biztonságot sugároznak. Penge ajka fölött szintén szőke, alig észrevehető bajusz. Orra nemes ívű. Rosát a náci propagandalapok címlapján szereplő férfiakra emlékeztette. Vastag ceig nadrágja itt-ott ugyan foltozott, de tiszta. A nyakába akasztott, derekán pertlivel megkötött, csupa csiriz kötény alól kikandikált színes, kockás pamutinge. Rosa anyjától mindig azt hallotta, ha egy férfi egy fokkal szebb az ördögnél, az már főnyeremény. De titokban azért mindig ilyen férfiről ábrándozott.

– Szép napot, angyalszemű kisasszony! Mivel szolgálhatok? – kérdezte Josef Rosára kacsintva, kissé rámenősen.

Maga is meglepődött, milyen vakmerő. Valami módon belébújhatott az ördög, de a szebbik fajtából.

– Szép napot! – pirult bele Rosa a megszólításba. – A Böhm uraság új cipőjéért küldött asszonyom. Készen van-e?

– Erre a fekete, finom bőrből készült alkalmi cipőre tetszik gondolni, kis naccság? – kérdezte Josef, és egy suszterkölteményt emelt le a polcról.

– En nem tudom, fiatalúr. De ha Böhm van ráírva, akkor bizonyára arra – válaszolt tettetett közönyösséggel a lány. De a szíve toporzékolt az inas kedvességétől.

– Hogyan szólíthatom, kisasszony?

– Rosa Koch a becsületes nevem.

– Josef Hoffer suszterinas szolgálatára! – húzta ki magát a gavallér, majd kissé előrehajolva finoman rálehel a cipőre. Egy puha ronggyal letörölte róla a krétát, és kicsit még glancolt is rajta. Nem volt különösebben rámenős alak, de érezte, azonnal cselekednie kell, ha nem akarja elszalasztani ezt a cekkeres tündért.

– Kedves Rosa kisasszony! Ha nem vagyok túl tolakodó, meghívhatom egy süteményre? Mondjuk jövő vasárnap? Feltéve, ha kap kimenőt – szólt megjátszott nyugalommal. De szíve neki is majd kiszaladt a torkán.

– Először is kisasszonyok nálunk nem teremnek a faluban. Másodszor meg nem vagyok olyan lány, aki első szóra ugrik egy ilyen kis meghívásra, ha érti, mire gondolok – nevette el magát Rosa.

– Egy sütemény csak nem bűn, kisasszony? – nyomta meg a mondat végét Josef, ügyet sem vetve Rosa, megszólítását rossznéven vevő szavaira.

– Azt nem tudom, bűn-e, de a kimenőt valóban meg kell beszélmem a nagyságával – válaszolt már valamivel magabiztosabban Rosa, miközben párosával vette a lépcsőket kifelé a suszterájából.

– Jövő vasárnap a Margitszigeten? – szólt a lány után reménykedve a suszter.

– Talán – mosolygott Rosa, miközben sejtelmesen visszanézett.

Már majdnem felért az utcára, mikor Josef kétségsbeesetten felkiáltott:

– Héj, hahó! Rosa kisasszony! A cipő!

Rosa zavarodottan szaladt vissza. Szó nélkül kikapta Josef kezéből, és hóna alá csapva a lábbeliket, sarkon fordult.

– Vasárnap, Dohány utca huszonnyolc. A kapuban várom négykor! De pontos legyen, mert én nem várok ám senkire! – vetette még oda rátartian, és az utolsó lépcsőfokban megbotolva kiesett az utcára.

A randevú

Bárhogy húzta az időt, már háromnegyed négykor ott ácsorgott a kapubejáró előtt, kezében az otthonról hozott tulipánnal. A boltív kőoroszlánja kíváncsian méregette az ismeretlent.

Rosa igazi „úrilányhoz” méltón tizenöt percet váratott magára.

– Csókolom a kezeit, kisasszony! – alélt el majdnem a gyönyörtől Josef, mikor Rosa kecses kacsoján megérezte a kölni illatát.

– Üdvözlöm, Josef! Nos, hát hová is megyünk? – vette át a tulipánokat megjátszott közönnyel, miközben kis szíve belül boldogan ugrándozott.

– Milyen figyelmes ez a Josef! – gondolta. – Elisabeth valamit tudhatott.

– Nemrégiben hallottam egy nagyon elegáns cukrászdáról a Margitszigeten, kellemes kerthelyiséggel – próbálta megjátszani a nagyvilági úriembert Josef.

– Nem lesz az túl drága egy suszterinasnak? – szólt kissé lekezelően a frissen szabadult úrilány.

– Ne is törődjön vele, drága Rosa! Nem gondolja, hogy pénz nélkül jöttem! Édesapám igen gavallér módon megajándékozott öt pengővel. De én sem keresek ám rosszul a Kiricsi mesternél

– Akkor indulhatunk is! – karolt bele hangosan kacagva Rosa Josefbe.

A körútig sétálva Rosa locsogásától hangosan tették meg az utat.

– Josef, maga nem is tudja, nekem mennyi gondom van a nagyságáéknál a gyerekekkel, a főzéssel, de főleg a nagyságos úrral, aki bizony néha igazán furán nézeget. Ma is láttam, amint utánam leskelődött, mikor magához indultam.

– Ezen nem is csodálkozom, Rosa. Ma különösen szép ebben az ünneplőruhában.

– Szóval a hétköznapiiban már nem is tetszem? Pedig ha legközelebb a suszterájba szalajtanak, nem fogok ám csak a maga kedvéért kiöltözni. Abban biztos lehet.

– Most miért mond ilyet, Rosa? Nekem úgy is nagyon tetszett.

– Na, jó! Most az egyszer még megbocsátok. De azért a Böhme kicsit féltékeny lehetne. És ne vágjon folyton közbe, mert még elfelejtem, mit akarok mesélni!

– Hol is hagytam abba? Szóval tudja maga, mennyi ott az ezüst? Egy álló nap nem tudnám az egészet kiglancolni. Ezek olyan gazdag emberek. Maga olyat még nem is látott. A fiúk meg olyan szemtelenek, alig állom meg, hogy taknyon ne tenyereljem őket néhanapján, pedig én aztán igazán türelmes lány vagyok. De az Evikét, azt nagyon szeretem. Egy ilyen aranyos kislányt szeretnék én is, ha egyszer majd férjhez megyek – kacintott sokatmondóan Josefre. – Tudja, olyan kis racscolós. Meg kell zabálni. Hanem az a sok szoba, a mosnivaló, a virágok, a főzés, a mosás... Aztán még a befőzés is az én feladatomban minden ősszel. Még jó, hogy édesanyám erre is megtanított. Bár nem nagyon szeretem azt a sok pancsolást. Na de tavaly télen is dugig volt a speiz befőttel, paradicsommal, savanyúsággal. A naccsága meg dicsekszik vele, mintha legalábbis ő rakta volna el. Az amúgy fősvény egy nőszemély. Tíz faluban nem találni még egy ilyet. Képzelve, a múltkor azt mondja

nekem: „Rosa, a maga főztje minden pénzt megér.” Na, abból a minden pénzből én semmit sem látok. De amúgy szeretek azért ott lenni. Van náluk sokkal rosszabb is. Mesélik a többiek.

És csak mondta és mondta. Josef nem nagyon jutott szóhoz. De nem bánta. Örömmel hallgatta Rosa édes csivitelő hangját.

– Ha van egy kis szerencsém, egész életemben ezt hallgathatom – gondolta, és elképzelte, ahogy leendő gyerekeikkel játékosan zsörtölődik a még csak gondolataiban létező anyuka. A körüttől villamossal mentek a Margit hídig. Onnan gyalogosan folytatták útjukat. A híd alatt éppen akkor kúsztott át a Zsófia gőzös, kéménykalapját tisztelettudóan hátracsapva. Rosa vidáman integetett a kirándulónak, és egy kislány visszalobogtatta neki a kendőjét.

– Ma minden olyan tökéletes. Nem gondolja, Josef? De jó is lenne, ha ez a nap sosem érne véget!

A víztorony kecses, égbenyúló, jogarszerű épületénél kicsit elidőztek. Rosa elérékenyülve nézte a piknikező családokat. Képzületben már ő is ott uzsonnázott Joseffel, három szép fiukkal és az ő kis Évikéjével.

A szabadtéri színpadon éppen a Szakítani nehéz című darabot próbálták. Rosa olvasott róla az Estben, amit asszonya „véletlenül” a konyhában felejtett. Frida asszony szerette, ha a lány kicsit művelődik. Divatosnak számított okos cseléddel hivalkodni a társaságban. A többieket hadd egye a sárga irigység.

– Bilicsi Tivadar és Kiss Manyi! Istenem, ha egyszer láthatnám őket a nézőtérrel! Josef, ígérje meg, hogy egyszer elhoz ide! – könyörgött Rosa.

– Én ugyan még sosem voltam színházban, de ha ez a vágya, megígérem.

– Vigyázzon, mert a végén még a szaván fogom!

– A legnagyobb örömmel, Rosa.

Egy rövid séta után megérkeztek az egykori Nádor kastélyban üzemelő Róna és Flóris cukrászdába. A kerthelyiség már majdnem teljesen megtelt vendégekkel. A pincér nem akarta beengedni őket, mert rögtön kiszúrta, kikkel van dolga. Josef azonban egy pengővel megtoldotta a kérést, így mégiscsak talált nekik helyet a fonott székek, asztalok között. A nők kiskalapban, kosztümben, a férfiak zsakettben és cilinderben ültek, hanyagul, a társadalmi ranglétrán való elhelyezkedésüknek megfelelő önérzettel. A sarokban az ernyők alatt már hangolt a szalonzenekar. Rosa kíváncsian fixírozta őket.

– Mivel szolgálhatok, tekintetes urám? – kérdezte a pincér gúnyosan, hangjában érezhetően némi felvidéki akcentussal.

Josef azért sem reagált az élcelődésre. Tudta, a felszolgáló valószínűleg még nála is kevesebbet keres. Rosának egy ischlerti és egy párizsi szeletet rendelt, majd később még egy eperhabot, magának pedig egy málnafagyaltot.

A szomszéd asztalnál – micsoda véletlen – pont Löwék ültek. Rosa kicsit kényelmetlenül érezte magát. Óvatosan odaintegetett, de azok gyorsan félrenéztek. Nem vettek tudomást róluk. A lány úgy döntött, nem engedi elrontani ezt a szép napot. Kellemesen elbeszélgettek az édességek mellett. Mindketten meséltek a családjukról, az otthonukról, a munkájukról, a vágyaikról, a terveikről. Rosa ismét szabadjára engedhette a nyelvét. Táncolni nem nagyon akarózott nekik, mert mindketten inkább csak a sramli zenét ismerték, a zenekar meg jobbra Gershwin és Kalmár Pál dalokat játszott. Egyikük sem akarta megkockáztatni, hogy kinevessék.

A végén ittak még egy finom feketét. Josef nem mert fröccsözni, mert nem akart rossz benyomást kelteni rögtön az első randevún. Hét óra körül elindultak vissza a Dohány utcába. Rosa nyolcig kapott kimenőt.

– Hát ez nagyon zsenánt volt – szólalt meg belekarolva lovagjába, csakhogy fitogtassa a bulvárlapokból összeollózott műveltségét.

– Ha ennyire tetszett, eljöhetünk máskor is – húzta ki magát büszkén Josef.

Rosa ajkán bugyborékoló nevetés tört ki.

– Josef, tudja maga egyáltalán mit jelent az, hogy zsenánt?

– Mivel így rákérdezet: nem igazán.

– Hát azt, hogy kellemetlen, – nevetett még mindig a lány.

A kapualjban végre egy óvatos csókra is sor került. Egyikük sem bánta. Amint összebújtak, Josef észrevette, hogy a zsebében kissé összelapulva ott rejtőzik anyja réges-rég elfelejtett meggyes pitéje.

– Kedves Rosa, megkínálhatom még egy kis süteménnyel? – kérdezte nevetve. – Édesanyám süttötte. Elisabeth-féle, világhíres meggyes pite – vette elő az összenyomorgatott finomságot.

A lány boldogan elfogadta, és miután elmajszolta, ujjait nyalogatva megjegyezte:

– Josef, ez sokkal finomabb, mint az összes puccos édesség a cukrászdában. Mintha édesanyám süttötte volna igazi csolnoki meggyből! De azért hozhatott volna egy kis sarkát is. Én azt szeretem a legjobban, ami egy kicsit odakapott.

Jutalmul ígéretet tett a következő randevúra.